

Els reptes de l'educació a Catalunya

Recentment s'ha vist la publicació de l'informe "**L'estat de l'educació a Catalunya**" per part de la Fundació Jaume Bofill. Els resultats, no per esperats, deixen de ser alarmants: des de qualsevol punt de vista, tant del finançament com dels resultats, estem a la cua no solament d'Europa, sinó del conjunt d'Espanya, que ja és prou greu. Així les coses, quins són els reptes de l'educació a Catalunya i a Espanya?

- 1. El repte del debat:** encara que les xifres de l'informe són terribles, no s'observa que aquesta situació generi cap tipus de debat públic (entre els blogs que lleigeixo no he vist cap al·lusió al tema). Així les coses, el primer repte de l'educació a Catalunya és que la societat, la administració i els mitjans facin d'aquest assumpte una autèntica prioritat nacional. A més, quan es parla d'educació, moltes vegades és per a entrar en polèmiques absolutament secundàries, com el cas de la "Educació per la ciutadania", matèria que ha generat molta polèmica entre l'esquerra i la dreta però que tenint en compte, per exemple, les altes taxes de fracàs escolar, no hauria de passar de ser una polèmica secundària (per als quals no ho sàpiguen, aquesta matèria que desperta tantes passions es dona una hora a la setmana durant un sol curs, una autèntica "maria", de la qual s'han dit moltes tonteries tant a favor com en contra).
- 2. El repte del finançament:** sense recursos és impossible una educació de qualitat, i més enllà de la retòrica en la qual tot el món diu que l'educació és important, la veritat és que tant a Catalunya com a Espanya es destina molt pocs diners a educació Així per exemple Catalunya solament destina el 2.2 % del seu PIB a educació i solament té per sota a Madrid (1.8 %). Això significa que si en el País Basc la despesa és de 5381 euros per estudiant, a Catalunya la despesa per estudianta és de solament de 3543 euros (la mitjana espanyola és de 3950 euros). No cal dir que si la comparança és a nivell europeu llavors les xifres són d'escàndol (en la UE la despesa mitja en educació és del 4% del PIB, arribant al 6 % en països com Dinamarca o Suècia).
- 3. El repte de l'estabilitat:** a Espanya cada canvi de govern suposa un canvi en el model educatiu, una mica inaudit a Europa. Els molts ministres i consellers del ram intenten deixar la seva empremta canviant les lleis en educació i no proposant millores en el finançament o en el funcionament dels centres.
- 4. El repte de la formació:** la formació que reben els professors de secundària per a exercir com a tals, el famós CAP, és de pena: una formació teòrica allunyada de la realitat de les aules i una formació pràctica que depèn de la bona voluntat del tutor que es tingui i que massa sovint significa que passar molt poques hores al centre fent pràctiques. Fa falta una formació molt més completa i exigent.
- 5. El repte de la diversitat:** si tots els alumnes han d'estar escolaritzats fins als 16 anys és assumint que cada alumne té unes aptituds i unes actituds diferents. És absurd pretendre que als 15 anys tots els alumnes, des dels quals no es van a treure el graduat fins als quals van a fer batxillerat estiguin

rebut les mateixes matèries. Fa falta reforçar l'atenció a la diversitat, sobretot a partir dels 14 anys, mitjançant itineraris, desdoblaments, flexibilitat en els currículums, major autonomia per als centres, etc. D'aquesta manera almenys a Catalunya s'evitarien resultats terrorífics com el de ser la comunitat amb la segona taxa de graduació més baixa en ESO (69.6%).

6. El repte de la implicació: mentre la tv s'ompli de telescombreries en horari infantil, mentre no hagi mesures de conciliació de la vida laboral i familiar perquè els pares puguin seguir més de prop l'educació dels seus fills i mentre es permeti a les escoles concertades seleccionar als seus alumnes, serà molt difícil millorar els resultats. I és que la implicació, de tots, és la clau per a millorar l'educació en aquest país.

Daniel Navarro